

SCHOOLGIDSTEKST 2013 - 2014

Bovenschoolse afspraken van de scholen die horen bij de Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden, PROOLEIDEN.

Voor de Openbare scholen voor Primair en Speciaal Onderwijs Leiden geldt een aantal gemeenschappelijke regels en afspraken. Deze bovenschoolse regels zijn gebundeld in de map "**Protocollen, Regelingen en Afspraken**". Deze map is voor ouders op school ter inzage. Wanneer een onderwerp voor de ouders van belang is, kunnen zij een kopie vragen. Meer informatie treft u aan op de site: www.prooleiden.nl

Hier volgt een overzicht van de onderdelen die voor ouders en kinderen van belang zijn:

Klachtenregeling

In het onderwijs is sinds enige jaren het klachtrecht ingevoerd. Volgens deze wetgeving moet iedere school beschikken over een klachtenregeling. Eenieder die deel uitmaakt van een schoolgemeenschap kan klagen over gedragingen en beslissingen of het nalaten daarvan. Klachten kunnen betrekking hebben op gedragingen en beslissingen van het bevoegd gezag en het personeel of op het nalaten daarvan, maar ook op gedragingen van anderen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap. Klachten kunnen gaan over bijvoorbeeld: begeleiding van leerlingen, toepassing van strafmaatregelen, beoordeling van leerlingen, de inrichting van de schoolorganisatie, seksuele intimidatie, discriminerend gedrag, agressie, geweld en pesten.

Met ingang van 1 januari 2010 is er een nieuwe klachtenregeling voor de scholen die vallen onder het bevoegd gezag van de Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden. Het bevoegd gezag is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs.

Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken op school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze worden afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht niet mogelijk is, of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op de klachtenregeling van de Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden. De klager bepaalt zelf of hij de klacht indient bij het bevoegd gezag of bij de klachtencommissie. Indien de klacht bij het bevoegd gezag wordt ingediend, verwijst het bevoegd gezag de klager naar de vertrouwenspersoon of klachtencommissie. De school heeft tenminste één contactpersoon die de klager verwijst naar de vertrouwenspersoon. Deze contactpersoon maakt deel uit van de schoolorganisatie en wordt in de regeling aangeduid als interne contactpersoon. Naast de taak tot verwijzen naar de vertrouwenspersoon heeft de contactpersoon ook hulpverlenende, preventieve en begeleidende taken.

Het bevoegd gezag heeft de beschikking over twee vertrouwenspersonen die fungeren als aanspreekpunt bij klachten. De contactpersonen en het bevoegd gezag kunnen verwijzen naar de vertrouwenspersoon. Indien de klager dit wenst, begeleidt de vertrouwenspersoon hem/haar bij het indienen van de klacht bij de Landelijke Klachtencommissie onderwijs en verleent desgewenst bijstand bij het doen van aangifte bij politie of justitie.

Registratie:

Het behoort tot de taak van de contactpersonen en de vertrouwenspersonen meldingen en klachten te registreren en jaarlijks een geanonimiseerde rapportage te overleggen aan het bestuur. Daarnaast zal door de school een centraal systeem van incidentenregistratie worden bijgehouden dat inzicht kan verschaffen in de mate en ernst van problemen als bijvoorbeeld agressie. Op basis van deze gegevens kan de school gerichter maatregelen nemen en beleid maken.

Centraal meldpunt vertrouwensinspecteurs:

De inspectie van het onderwijs heeft een aantal inspecteurs aangewezen als vertrouwensinspecteurs. Zij adviseren en ondersteunen bij klachten rond seksueel misbruik, seksuele intimidatie en ernstig fysiek of geestelijk geweld zoals grove pesterijen. Ook kan men de vertrouwensinspecteur bellen voor: extremisme, discriminatie, onverdraagzaamheid, fundamentalisme en radicalisering. Leerlingen, docenten, ouders en andere betrokkenen bij scholen die met klachten te maken hebben, kunnen een beroep doen op de vertrouwensinspecteur. Bij een vermoeden van seksueel misbruik is de school wettelijk verplicht contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur. Telefoon: 0900 – 111 31 11.

Belangrijke adressen zijn:

Landelijke Klachtencommissie onderwijs,

onderdeel van de stichting Onderwijsgeschillen:

Postbus 85191, 3508 AD Utrecht

Telefoon: (030) 280 95 90

Email: info@onderwijsgeschillen.nl

Website: www.onderwijsgeschillen.nl

Bevoegd gezag:

Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden

2316 HA Leiden

Telefoon: (071) 524 76 70

Email: mail@prooleiden.nl

Website: www.prooleiden.nl

Vertrouwenspersonen:

Mevr. A. Dekker tel. 06-10509038

Mevr. I. Velthuyzen tel. 06-10508801

Interne Contactpersoon:

Mevr. P. Combee tel. 071 – 5141777 (paula.combee@lorentzschool.nl)

Mevr. V. Hendriks tel. 071 – 5141777 (veronique.hendriks@lorentzschool.nl)

Dhr. M. van der Mee tel. 071 – 5141777 (mario.vandermee@lorentzschool.nl)

Protocol “Leerplicht en verlof”

In de leerplichtwet staat dat een kind de school moet bezoeken als er onderwijs wordt gegeven. Leerlingen mogen nooit zomaar wegblijven van school. In een aantal gevallen is er een uitzondering mogelijk. De uitzonderingen en de daarbij behorende regels zijn als volgt:

1. Vakantieverlof;
2. Religieuze verplichtingen;
3. Verlof in geval van andere gewichtige omstandigheden;
4. Verlof voor ten hoogste tien dagen is de bevoegdheid van de directeur, aanvragen voor meer dan tien dagen worden doorgestuurd naar de leerplichtambtenaar;
5. Afwijzing van extra verlof en de bezwaarprocedure;
6. Bij ongeoorloofd verzuim d.w.z. verlof zonder toestemming is de directeur van de school verplicht dit te melden bij de leerplichtambtenaar.

Voor meer informatie: www.rbl-hollandrijnland.nl

Protocol “Gedragsregels en afspraken”

In dit protocol zijn de gedragsregels vastgelegd waaraan personeel, ouders en kinderen zich dienen te houden. Hierbij twee voorbeelden uit het protocol:

- *“Racistisch gedrag en racistische opmerkingen worden op geen enkele manier getolereerd. Iedereen die bij de school betrokken is, dient zich te houden aan de antiracisme verklaring die we in Leiden met alle schoolbesturen hebben ondertekend.”*
- *“De plaatsing van leerlingen in groepen en/of gebouwen valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de school”.*

Protocol “Schoolwisselingen”

De Leidse scholen en schoolbesturen zijn van mening dat een ononderbroken schoolloopbaan van groot belang is voor kinderen. Gezamenlijk proberen scholen en besturen ongewenste schoolwisselingen te voorkomen. Daartoe hebben de besturen een protocol opgesteld en ondertekend. In dit protocol is de handelwijze van scholen vastgelegd.

Protocol “Toelating en verwijdering van leerlingen”

De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag. In de praktijk zal de directeur van de school de inschrijving van een leerling regelen. De toelating van een leerling op een school mag niet afhankelijk zijn van een geldelijke bijdrage van de ouders. Wanneer er sprake is van een schorsing en/of een verwijdering van een leerling wordt in alle gevallen het bestuur ingeschakeld. De regels voor schorsing en verwijdering zijn vastgelegd in het protocol “Toelating en verwijdering leerlingen PO en SO openbaar onderwijs”.

Meer informatie: www.vosabb.nl

Protocol “Zittenblijven”

In dit protocol is vastgelegd welke stappen er moeten worden genomen voordat besloten wordt een leerling te laten doubleren. Vooral de gesprekken met de ouders van de leerling zijn van belang. Uiteindelijk is het de directeur die beslist over doubleren.

Het valt onder het beleid van de school welke leerlingen overgaan van groep 2 naar 3. Overgang van een leerling heeft tegenwoordig niets meer te maken met de leeftijd van het kind, maar wel met de ontwikkeling die een leerling heeft doorgemaakt. De school zal vooral kijken naar de werkhouding, concentratie en de cognitieve ontwikkeling. Het oordeel is onder andere gebaseerd op observaties, toetsen, gesprekken met de interne begeleider (IB-er). De school dient te bevorderen (maar is dus niet verplicht) dat de verblijfsduur in het primair onderwijs acht aaneengesloten jaren bedraagt.

Protocol tegen pesten en protocol tegen digitaal pesten

De openbare scholen in Leiden hebben het Nationaal Onderwijsprotocol tegen Pesten ondertekend. In het protocol wordt in zes aanbevelingen de concrete acties aangegeven op welke wijze een school pestgedrag kan tegengaan. Onder pesten wordt ook verstaan het digitaal pesten. Via MSN, sms’jes of internetsites als Hyves komen leerlingen en leerkrachten in aanraking met ongewenst gedrag.

Meer informatie: www.schoolenveiligheid.nl of www.pestweb.nl

Protocol “Dossiervorming leerlingen”

Het leerling-dossier is een dossier dat de school bijhoudt over een kind. Het leerling-dossier bestaat uit de leerlingenadministratie, een onderwijskundig rapport en soms ook een psychologisch rapport. In dit protocol zijn de regels vastgelegd op welke wijze de school de privacy van leerlingen en ouders moet waarborgen. Het bevat ook informatie over bewaartermijnen en inzage recht van ouders en inzage door derden.

Meer informatie: www.ocwduo.nl

Protocol “Veiligheid op school” en het veiligheidsplan 2011-2015

Op alle openbare scholen is door de brandweer een gebruiksvergunning afgegeven. Dat betekent dat onze scholen op het gebied van brandveiligheid zijn onderzocht en goedgekeurd. Om ongelukken zoveel mogelijk te voorkomen is in het protocol “Veiligheid op school” een groot aantal voorschriften en tips opgenomen. Het gaat hierbij om zaken als brandveilige tips voor de kerst, preventie tegen inbraak en vandalisme, het voorkomen van legionella enzovoort. Naast het protocol beschikt de school over een veiligheidsplan. Daarin worden alle activiteiten beschreven gericht op het bevorderen en beschermen van de gezondheid, waaronder de fysieke en sociale veiligheid. Het veiligheidsplan 2008-2013 ligt op school ter inzage.

Regionaal Convenant Schoolveiligheid

In 2007 is een Regionaal Convenant Schoolveiligheid Leidse regio afgesloten. In dit convenant komen partners overeen dat schoolveiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van gemeenten, schoolbesturen, politie en de samenwerkingsverbanden voor PO/VO/SVO. Handelingsprotocollen voortkomend uit het convenant zijn de protocollen:

1. Aangetroffen wapens en drugs
2. Drugsverbod in en rondom scholen
3. Aanhouden op school c.q. onder schooltijd
4. Kluisjes controle
5. Maatregelen rond de jaarwisseling

De tekst van de protocollen is op school beschikbaar.

Protocol tegen agressie en geweld

Er zijn vele soorten van agressie en/of geweld. Ook seksuele intimidatie, discriminatie en vandalisme zijn vormen van agressie en geweld. Het protocol is een handreiking met maatregelen ter voorkoming van en hoe te handelen bij geweld en agressie. Het protocol bevat richtlijnen over opvang en aanpak naar kinderen, collega's en ouders.

Protocol “Vervanging bij ziekte en verlof van personeel”

Scholen moeten veel tijd investeren in het oplossen van vervangingsproblemen vanwege ziekte of verlof van leerkrachten. Een groot landelijk probleem is dat de reserve aan invallers is uitgeput. In dit protocol is vastgelegd welke zaken de school moet regelen wanneer er geen vervangers beschikbaar zijn.

Protocol “Onderwijsondersteuning zieke leerlingen”

Voor kinderen die in een ziekenhuis zijn opgenomen of ziek thuis zijn, is het belangrijk dat het gewone leven zoveel mogelijk doorgaat. Onderwijs speelt hierin een cruciale rol. Scholen zijn verantwoordelijk voor het verzorgen van onderwijs aan zieke leerlingen. Het is van groot belang dat de zieke leerling op maat wordt begeleid. In een protocol is vastgelegd hoe te handelen en welke ondersteuning de school kan krijgen van een consultant Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen(OZL) vanuit het HCO.

Meer informatie: www.ziezon.nl

Protocol “medische handelingen”

Onderwijspersoneel wordt regelmatig geconfronteerd met situaties waarin hen verzocht wordt tot werkelijk medisch handelen, bijvoorbeeld het geven van sondevoeding of injecties. Met het oog op de gezondheid van de kinderen maar ook in verband met aansprakelijkheid is het van groot belang dat er zorgvuldig wordt gehandeld. Richtlijnen daarvoor zijn vastgelegd in het protocol.

Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Per 1 juli 2013 wordt de Wetswijziging verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht. Dit verplicht scholen een meldcode te hebben en het gebruik ervan te bevorderen. De meldcode is bedoeld om mishandeling en huiselijk geweld tegen te gaan. Het eindstation is dus niet altijd een melding. In de regio Hollands Midden, waar wij deel van uitmaken, wordt daarom de naam 'handelingsprotocol' passender gevonden. Samen met de ketenpartners is gewerkt aan de Regionale Handreiking Hollands Midden (RHAM), waarin de samenwerking is geconcretiseerd. Voor het basisonderwijs is er een online handelingsprotocol op maat ontwikkeld, gebaseerd op de Meldcode. Het geeft een aantal stappen weer voor medewerkers hoe te handelen bij een vermoeden van geweld. Het kan niet genoeg benadrukt worden hoe belangrijk het is dat iedereen die werkzaam is op een school weet wat hem/haar te doen staat bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en dat dit niet beperkt blijft tot de intern begeleider. Het digitale handelingsprotocol bevat voor iedere functie in de school een handelingsprotocol. Voor meer informatie: <http://www.huiselijkgeweldhollandsmidden.nl>, of Meldpunt kindermishandeling: 0900 – 126 26 26

Protocol "Gezag, omgang en informatie"

De school is verplicht ook de ouder die het kind niet verzorgt te informeren over de schoolvorderingen en het algemeen welbevinden van het kind. Voorwaarde is dat deze ouder erom vraagt en dat het belang van het kind er niet door wordt geschaad. De directie van de school is verantwoordelijk voor de wijze waarop informatie aan de niet-verzorgende ouder wordt verstrekt. Meer informatie kunt u vinden in de brochure "Gezag, omgang en informatie", een uitgave van het ministerie van Justitie.

Protocol Verzekeringen

De stichting PROOLEiden heeft als werkgever een aantal verzekeringen afgesloten die de wettelijke verplichting dekt tot het vergoeden van schade die in de betreffende hoedanigheid aan anderen door onrechtmatig handelen is toegebracht en waarvoor PROOLEiden verantwoordelijk kan worden gesteld. Deze verzekeringen zijn van toepassing op leerkrachten en overig personeel, leden van ouderraden, medezeggenschapsraden en andere personen die zich in het kader van ouderparticipatie beschikbaar stellen voor onderwijsactiviteiten. Uitgebreidere informatie kunt u krijgen bij de directie van de school.

Burgerschap en integratie

Leerlingen leren op school meer dan taal en rekenen alleen. Toerusting van leerlingen om op zinvolle wijze aan de samenleving bij te dragen is een taak die het onderwijs sinds lang vervult. De laatste jaren zien we een toename in aandacht voor dit onderwerp. Bezorgdheid over verzuim en geweld, over onverdraagzaamheid en het afbrokkelen van de maatschappelijke samenhang spelen daarbij een rol. Sinds 1 februari 2006 zijn scholen verplicht 'het actief burgerschap en de sociale integratie' van leerlingen te bevorderen. Wat onze school kan bijdragen en welke gerichte aandacht wij geven aan de stimulering van burgerschap en integratie is beschreven in het schoolplan.

Godsdienstig- en humanistisch vormingsonderwijs (GVO/HVO) in de openbare school.

De openbare school heeft tot taak aandacht te schenken aan de levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden in de Nederlandse samenleving, met onderkenning van de verscheidenheid en eerbiediging van ieders godsdienst en levensbeschouwing. Naast de verplichte lessen geestelijke stromingen zoals opgenomen in het schoolplan, biedt de school ook de mogelijkheid godsdienstlessen en/of humanistisch vormingsonderwijs te volgen, als ouders daarom vragen. Ouders kiezen er vrijwillig voor om hun kind deze lessen te laten volgen. Kinderen die niet

aan enige vorm van GVO/ HVO- lessen meedoen, volgen het reguliere programma. Regelmatig wordt er een behoeftepeiling gedaan. Als uit een behoeftepeiling blijkt dat ouders deze lessen wensen, heeft de school een makelaarsrol. Een minimale groepsgrootte van 7 leerlingen is vereist om met een groep van start te gaan.

Meer informatie: www.gvoenhvo.nl

Buitenschoolse opvang:

In de wet is vastgelegd dat de school vanaf het schooljaar 2007-2008 de aansluiting met de buitenschoolse opvang moet organiseren als ouders daarom vragen. Een goede aansluiting maakt het gemakkelijker om werk en zorg voor het gezin te combineren. Buitenschoolse opvang betreft voor- en naschoolse opvang en de opvang tijdens vakanties en vrije dagen. De opvang wordt meestal verzorgd door een kinderopvangorganisatie. De school maakt een voorstel voor de mogelijke opvang (tijden, locatie e.d.) De medezeggenschapsraad brengt advies uit over het voorstel, nadat de ouders hierover zijn geraadpleegd. U regelt zelf de inschrijving van uw kind bij de buitenschoolse opvang en betaalt ook de kosten voor de opvang zelf.

Convenant sponsoring:

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft samen met onderwijsorganisaties in 2009 een nieuw convenant gesloten. Het Convenant onderwijs en sponsoring bepaalt de speelruimte en de spelregels voor sponsoring in het primair en speciaal onderwijs. Binnen dit speelveld is veel ruimte voor mooie en leerzame initiatieven. Belangrijke onderdelen van het convenant:

1. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk;
2. De medezeggenschapsraad heeft een belangrijke rol bij sponsoring;
3. Er zijn spelregels waar de school zich aan moet houden.

Meer informatie: www.voo.nl of www.aob.nl

STICHTING OPENBAAR PRIMAIR EN SPECIAAL ONDERWIJS LEIDEN

Protocollen, regelingen en afspraken

4F

A

protocol tegen pesten

jan. 2011

4F PROTOCOL TEGEN PESTEN

Pesten is het (systematisch) uitoefenen van psychisch, fysiek of seksueel geweld door een leerling of een groep leerlingen op één of meer medeleerlingen, die niet in staat zijn zichzelf te verdedigen.

Pesten is een probleem dat in alle geledingen van de maatschappij voorkomt. Pesten komt helaas op iedere school voor, ook op onze scholen. Het is een probleem dat wij onder ogen zien, maar ook serieus willen aanpakken. Natuurlijk is het beter pesten zo goed als mogelijk te voorkomen. Daartoe is het van belang dat onze scholen een goed pedagogisch en veilig klimaat bieden en een prettige werksfeer voor een ieder die bij de school betrokken is. In veruit de meeste gevallen lukt dit door ongeschreven regels aan te bieden, soms is het gewenst om duidelijke afspraken te maken.

Een van die duidelijke regels is dat alle mensen respectvol met elkaar dienen om te gaan. Dat is niet altijd vanzelfsprekend, kinderen moeten dat *leren*. Het geeft aan dat wij daar met elkaar energie in moeten steken. In een klimaat waarin pesten gedoogd wordt, worden de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast. Vanuit onze visie dat een dergelijke aantasting ongewenst is, geeft dit protocol op vastgelegde wijze aan hoe wij pestgedrag in voorkomende gevallen benaderen en biedt het duidelijkheid aan alle betrokkenen over de ernst, de impact en ook specifieke aanpak van dit ongewenst gedrag. Een pestprotocol alleen, is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is gewenst dit onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, hetgeen ook preventief kan werken.

Uitgangspunten bij het pestprotocol

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokkenen: leerkrachten, ouders en leerlingen (gepeste kinderen, pesters, meelopers en de zwijgende middengroep). Men moet ervan doordrongen zijn dat het absoluut zin heeft op te staan tegen pesten!
- Onze scholen hebben een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken, door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.
- Als pesten zich desondanks voordoet, moeten leerkrachten en overblijfkrachten dat tijdig signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen toch de kop opsteekt, moeten scholen beschikken over een directe aanpak (curatief). De school voert een uitgewerkte protocollaire procedure uit, waarbij de interne contactpersoon en/of de externe vertrouwenspersoon wordt ingeschakeld.

Maatregelen en procedure

Preventieve maatregelen:

- De leerkracht heeft een belangrijke rol. Hij/zij zal helder en duidelijk moeten maken dat ongewenst gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt. De leerkracht spreekt jaarlijks gangbare gedragsregels af met de leerlingen. Daarnaast wordt plagen en pesten expliciet benoemd en besproken. Alle leerlingen onderkennen dat pesten een probleem is en ongewenst gedrag. Er kan

bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van een pestcontract dat door alle leerlingen wordt ondertekend. Indien nodig wordt in kringgesprekken expliciet aandacht besteed aan pestgedrag.

- Iedereen kent het verschil tussen pesten en plagen. Plagen gebeurt incidenteel op basis van gelijkheid en respect. Bij pesten is dat anders. Er is dan sprake van machtsongelijkheid met een winnaar en een verliezer. Pesten gebeurt bewust en kan ontstaan door het afreageren van agressie of eigen onvermogen op een mindere in de groep, “ het zondebokeffect”.
- Iedereen kent het verschil tussen klikken en klagen. Bij klikken wil men dat de ander straf krijgt, bij klagen wil men dat ongewenst gedrag ophoudt.
- Tijdens algemene ouderavonden of klassenavonden wordt aandacht besteed aan het beleid van de school en de regels rond ongewenst gedrag.

Repressieve maatregelen:

- Grensoverschrijdend gedrag moet consequent worden aangepakt!
- Indien er sprake is van pestgedrag worden er maatregelen genomen (te denken valt aan extra pleinwacht lopen, aanpassing van het buitenspelrooster).
- Incidenten betreffende pestgedrag worden altijd direct door de leerkracht met de betrokken leerlingen besproken.
- Bij herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester (zo nodig in het bijzijn van de pester) op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen en de afspraken met de pester worden met hen doorgesproken. Ook eventuele sancties komen daarbij aan de orde.
- De leerkracht blijft gedurende het gehele proces in gesprek met het gepeste kind en de ouders en houdt hen op de hoogte van gemaakte afspraken.
- Indien het probleem zich blijft herhalen meldt de leerkracht dat bij de directeur en in een leerling-bespreking. De leerkracht draagt zorg voor een gedocumenteerde incidentenregistratie en een overzicht van vastgelegde afspraken. De school houdt gedragingen bij in het sociaal/emotioneel leerlingvolgsysteem.
- De directeur roept de ouders van de pester op school. Ook de leerling kan daarbij betrokken worden. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat aan de ouders wordt overhandigd. Ernstige pestincidenten worden tevens gemeld aan de vertrouwensinspecteur.
- Indien het gedrag niet verbetert kan externe hulp worden ingeschakeld (GGD, jeugdzorg, maatschappelijk werk).
- In ernstige situaties kunnen de directeur en het bestuur overgaan tot maatregelen als schorsen en verwijderen.

Hulpverlening:

De hulpverlening richt zich op de vijfsporen aanpak:

- Hulp aan het gepeste kind in de vorm van adviezen, oplossingsgerichte maatregelen en deskundige hulp, bijvoorbeeld sociale vaardigheidstrainingen. Het gepeste kind voelt zich vaak eenzaam en heeft een beperkte weerbaarheid. Angst en onzekerheid worden verder versterkt door ondervonden pestgedrag.
- Hulp aan de pester in de vorm van regels en afspraken, het stimuleren van gewenst gedrag en het bespreken en sanctioneren van ongewenst gedrag. Er kan deskundige hulp ingeroepen worden

en/of sociale vaardigheidstrainingen. De pester heeft vaak verkeerde en beperkte sociale vaardigheden. Hij/zij is slecht in staat langdurige sociale contacten te onderhouden op andere gronden dan die van macht en delen in die macht.

- Hulp aan de meelopers en de zwijgende middengroep door ze te mobiliseren bij het vinden van oplossingen. Meelopers willen er vaak graag bijhoren. De grote angst van de meelopers is om zelf gepest te worden. De zwijgende middengroep heeft vaak geen weet van het pestgedrag of wil het liever niet weten. Zij kunnen een cruciale rol spelen in het signaleren van pesterijen. Er moet een pedagogisch klimaat zijn waarin de school open staat voor meldingen. Het inschakelen van de leerkracht mag niet worden afgedaan als klikken.
- Hulp aan de leerkracht in de vorm van achtergrondinformatie over het verschijnsel, de signalen, gevolgen en concrete (preventieve en curatieve) aanpakmogelijkheden, cursussen en hulp van externe instanties. Van belang is een schoolbrede aanpak waarbij allen op gelijke wijze handelen. Men kan elkaar daarop aanspreken en adviseren.
- Hulp aan de ouders in de vorm van achtergrondinformatie en adviezen. De ouders worden altijd betrokken bij het zoeken naar de oorzaak en het vinden van oplossingen. Ouders moeten op de hoogte zijn van de grenzen die de school stelt aan ongewenst gedrag en hoe de school gewenst gedrag stimuleert. De school kan hen ook van advies dienen voor de aanpak thuis.

Signalen van pesten:

Het is belangrijk dat er overeenstemming is over wat er wordt verstaan onder pesten en ongewenst gedrag. Te denken valt aan:

Verbaal:

- vernederen, uitlachen
- schelden
- dreigen
- bijnaam geven op grond van door kinderen negatief ervaren (vaak uiterlijke) kenmerken
- gemene briefjes schrijven en doorgeven
- pesten via MSN, Hyves of Twitter

Non-verbaal:

- isoleren, negeren
- opwachten en hinderlijk volgen (bijvoorbeeld na schooltijd)
- uitlachen

Fysiek:

- trekken, duwen, spugen
- schoppen, slaan
- krabben, bijten en harentrekken
- bezittingen afpakken en stukmaken

Regels:

Word er gepest, zorg dan dat er thuis en op school over gesproken wordt!

10 regels om in een klassenprotocol op te nemen.

- beoordeel niet, ook niet op het uiterlijk.
- sluit een ander niet uit van activiteiten.
- kom niet zonder toestemming aan de spullen van een ander.
- scheld niet uit en verzin geen bijnamen.
- lach niet uit en roddel niet over anderen.
- bedreig elkaar niet en doe een ander geen pijn.
- accepteer een ander zoals hij/zij is.
- bemoei je niet met een ruzie door partij te kiezen.
- praat een ruzie eerst uit en als dat niet lukt dan melden aan de leerkracht.
- pesterijen melden aan de leerkracht is geen klikken.

Informatie:

- Zorg dat het Pestprotocol ter inzage is op school of op de site van de school.
- Geef trainingen aan leerkrachten over voorkomen, herkennen en meten.
- Organiseer ouderavonden, trainingen en workshops voor ouders.
- Verwijs naar de site van Pestweb, www.pestweb.nl

Wat moet je kind kunnen als hij/zij naar de basisschool komt?

Voordat je kind naar groep 1 van de basisschool gaat, moet hij of zij zindelijk zijn. Daarnaast moet je kind zich zelfstandig aan en uit kunnen kleden. Het is handig als je kind ook zelf de rits van de jas dicht kan doen. Gaan deze dingen nog moeilijk? Oefen dan spelenderwijs in alledaagse situaties. Begin een paar maanden van tevoren.

Mocht uw kind niet zindelijk zijn (met uitzondering van bijzondere gevallen), kan je kind niet naar school komen. Als het een probleem is, neem dan contact op met de huisarts of schoolarts. Geef het wel door aan de school, zodat wij de reden weten waarom uw kind nog niet naar school komt.